

Bensodiasepiinid (S,P-Bzd)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Bensodiasepiinid on struktuurilt sarnaste ravimite rühm, mida kasutatakse trankvilisaatoritena, anksiolüütikumidena, unerohtudena, epilepsiaavastaste ravimitena ja tsentraalsete lihasrelaksantidena. Nende tarvitamisel esineb suhteliselt sageli tahtmatut või tahtlikku üleannustamist.

Bensodiasepiinide kasutamisega võib kaasnedada psüühiline ja füüsiline sõltuvus. Sõltuvuse teke on seda tõenäolisem, mida suurem on annus ja mida kehtvam on ravi. Sõltuvuse riski suurendab samaaegne sõltuvus alkoholist või narkootilistest ainetest. Füüsilise sõltuvuse korral kaasnevad ravi lõpetamisega ärajätunähud. Ajutised võõrutusnähud võivad tekkida ka lühiajalise ravi järsul katkestamisel (tagasilöögi-fenomen), mille tulemusena võivad tugevneda bensodiasepiinravi näidustuseks olnud sümptomid.

Bensodiasepiinide üledoseeringule on iseloomulikud somnolentsus, segasus, ataksia, düsartria ja lihasnõrkus, väga suurte dooside puhul vererõhu langus, hingamise pärssimine ja kooma. Alkohool tugevdab bensodiasepiinide toimet.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Intoksikatsiooni kahtlusel võtta proov koheselt.

Proovimaterjali tuleb kaitsta valguse eest!

Katsuti	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (punane kollase rõngaga või kollane kork) või geeliga LH-katsuti (roheline kollase rõngaga või heleroheline kork)
Säilivus	Seerum/plasma toatemperatuuril kaheksa tundi, +4 °C kaks päeva, -20 °C pikemat aega

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: fluorestsentspolarisatsioon-immuunmeetod (FPIA)

Referentsväärtused

Erinevate bensodiasepiinide terapeutilised ja toksilised kontsentratsioonid on erinevad.

	Terapeutiline kontsentratsioon	Toksiline kontsentratsioon
Alprasolaam	5–50 µg/L	> 100–400 µg/L
Bromasepaam	80–170 µg/L	> 300–400 µg/L
Diasepaam – anksiolüütikumina – antiepileptikumina	125–150 µg/L 250–500 µg/L	> 1500 µg/L
Klonasepaam	20–70 µg/L	> 100 µg/L

Kloordiasepoksiid	400–4000 µg/L	> 3000–10000 µg/L
Lorasepaam	20–250 µg/L	> 300–600 µg/L
Midasolaam	80–250 µg/L	> 1000–1500 µg/L
Nitrasepaam	30–120 µg/L	> 200–500 µg/L
Oksasepaam	500–2000 µg/L	> 2000 µg/L
Triasolaam	2–20 µg/L	> 40 µg/L

TIAFT reference blood level list of therapeutic and toxic substances, september 2004

Näidustus ja kliiniline tähendus

Kahtlus mürgistusele bensodiasepiinidega.

Ene Ora